

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 7

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 18. februar 1950

Bláðið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárið

24 árg.

Hægri skattur — meiri tollur

Við sveittabroti hava menn sitið í líkningarnevndum og lagt skatt á landsins íbúgv. Tað er ikki nakað hugnaligt starv at hava, avgjørt eitt hitt mest ótakksama arbeid, nakar kann hava.

I ár hevur hetta arbeid verið sera óhugnaligt, tí inntøkurnar hava verið minkandi hjá teim flestu, ið hava havt við fiskivinnu at gera, og hjá fólki, ið starvast á landi, hevur ikki inntøkan verið størri enn í 1948. Sostatt verður heildarinntøkan — hin skattskylduga inntøkan — væl minni enn árið fyri. Í Havn er hin skatt-skylduga inntøkan minkað við um eina stíva millión av stívum 20; men hetta er ikki nógmikið til at seta skattaprosentið upp frá 8 til 10,4, heldur man kommunan hava roknað við væl størri útreiðslum í ár enn í fjór.

Úr flestum stöðum í Føroyum frættist frá lækkandi skattainntøku, so um ikki kommunurnar hava roknað við lægri útreiðslum í ár enn í fjór, so verður skatturin at hækka yvirhøvur. Úr Vágum frættist, at skattainntøkan er minkað um leið ein triðing.

Hetta er ikki hugnaligt.

Samstundis við hesi afturgongd í inntøkum ger lögtingið eina fíggaráttlan, ið er um hálva millión hægri enn í fjór, so her man fara at standa á manga staðni. Væl roknar tingið við 400.000 kr. í minni skattainntøku; men afturfirðing skal tað so taka slaka millión inn á annan hátt. Og her kemur so fyrst og fremst ein fúl tollhækkan uppá 600.000 kr.

Øll vita, at tollur rakar hart tey, ið minstar innløgur hava, og beinleiðis skattur er tí eitt meira rættvíst gjald til landskassan. Færri inntøkur, hægri skattur á brúksvörur, tað er fyrsta úrslit av sambandsflokksins útamingarpolitikki: legg skipini, so fólk ið ikki fær møguligleikar at vinna nakað av sjónum, legg so harðan toll á brúksvörurnar, so fólk ið verður

kryplað í armóð — ja, hetta er sambandsflokksins politikkur av í dag.

Landskassin má hava pening, tað er sjálvsagt. Men spurningurin er bara, hvaðani hesin peningur skal takast. Javnaðarmenn hövdu uppskot um at taka hann frá teimum, ið hava nakað at lata av; men sambandið og fólkaflokkurin vildu ikki hetta. Teir lögdu stein omaná byrði. Teir gingu saman um at royta arbeidarar og fiskimenn at skinninum, og arm í arm gingu teir í hernað at verja stórmannin. — Eitt úrslitið úr hesi samgongu er hin nýggja tolllóg.

Eitt kann av sonnum verða sagt: Hin nýggja tolllóg er eitt prýði fyri og eitt gott dømi um gott arbeiði millum tveir afturhaldsflokkar.

FISKISKAPURIN VIÐ NOREG

Frá Noregi frættist, at litíð hevur borið til við trolfiskiskapinum. Trolararnir, ið roynt hava á Malangsgrunninum flyta nú vegna fiskaloysa burtur haddani, teir flestu væntast at fara á Senjabankan.

Handverkaraskúlarnir

í Føroyum vóru herfyri vitjaðir av ovarsta umsjónarmanni ríkisins fyri tilikar skúlar hr. Haugsted, verkfrøðingi, ið týskvöldið helt fyrilestur fyri meistarum, næmingum og lærarum skúlans.

Hr. Haugsted segði, at tvinnar götur vóru at venja ungfólk til handaverk, hin fyrra var meistarlæran, men onnur var skúlalæran einans, og av hesum var meistarlæran avgjørt hin betra og ikki minst tá meistarnir sjálvir tóku sær um reiggj og settu skúlar á stovn at geva teim ungu síðmennandi fróði umframt at tey fáa sitt yrki at kenna í teori.

Talarin næm eitt syndur við »lærlingalógina«, ið hann helt kundi lagast nakað so hon

hóskaði betur til her hjá okkum, men um meistarlæran skuldi haldast uppi í einum landi, var neyðugt at hava eina »lærningalóg« umframt tann góða sið, at meistara kendu skyldu sína at læra frá sær, fólk og landi til framburðar.

+ +

KINA

Úr Kina frættist, at í næstum skal fáast í lag ein handilssát-máli millum Kina og Rusland. Herfyri varð gjørdur friðar- og hjálparsát-máli millum hesi bæði londini, og eftir honum átekur Rusland sær at hjálpa Kina, um tað verður álopið av Japan ella øðrum landi, ið er í parti við tí.

Keflavík

Ikki munnu amerikanararnir hava tikið alt sitt setulið aftur úr Íslandi, so sum ljóðaði fyri nøkrum árum síðani. Við flogvöllin á Keflavík ganga enn o. u. 1000 amerikanarar, men teir eru sjálvsagt ikki í hermanna-búnað. Við flogvöllin verða nú bygd sethús — ein heilur litil býur — undir leiðslu av amerikanarum.

Í fjór lendu ikki minni enn gott 8200 amerikansk flogfór tilsamans á Keflavíkar flogvølli.

Rusland

So leingi sum kapitalisman ræður í verðini, má Rusland gera seg út til kriggj, siga russar, og gera teir eisini alt fyri at verða fulldubbaðir. Teir siga seg at vera fullkunnugar við átóm-máttin.

— Sethúsatrotið er stórt í Ruslandi eins og í øðrum londum, og russar royna at byggja hús, alt tað teir eru mentir. Eisini verður roynt at lækka prísirnar á vanligum húsarhaldsvörum.

Føroya Búnaðarfelag

hevði hós kvöldið eykaaðalfund í Tórshavn. Til umrøðu var stovnan av handilsfelag. Hugur var fyri at fáa í lag sølu- og keypifelag; men ikki vóru menn heilt samdir um, hvussu hetta felag skuldi skipast, ein partur av limunum var fyri at seta á stovn andeilsfelag, meðan aðrir hildu vera beinari at lata Føroya Búnaðarfelag so við og við taka hesa uppgávu upp, eftir at felagsins lógir vóru broyttar soleiðis, at tær loyvu handilsskap. Mál-ið verður upp aftur tikið á aðalfundinum í júlí.

FISKIMENN

Vegna tess menn, ið verið hava við útlendskum skipum hava søkt Lönjavingargrunnin um viðbót, skulu vit siga frá, at teir føroyingar sum fiska við útlendskum skipum ikki eru undir Lönjavingargrunninum og onga viðbót fáa.

Fiskimenn — leggið tykkum hetta í geyma áðrenn tit mynstra við skipi, sum ikki hevur heimstað í Føroyum.

Lönjavingargrunnur skipsfiskimanna.

NORTH ATLANTIC SALT CO. ^A/_S

Nr. 1 salt á goymslu.

Útskipan: 50—80 tons um tíman til fiskiför.

Kr. 105/ — ton leverað frítt umborð.

telgr. adr.: NORTSALT, Tvöroyri. Tlf. 24 & 78.